

Bemærkninger til forslaget

Ligestillingsrådet har snart fungeret i 20 år. Somme tider med en gennemslagskraft og et aktivitetsniveau, som satte ligestillingen på dagsordenen, til andre tider på et mere stilfærdigt niveau.

Spørgsmålet er imidlertid, om Ligestillingsrådet med sin nuværende sammensætning og arbejdsopgaver har reel mulighed for at sætte dagsordenen. Er sammensætningen og arbejdsopgaverne tidssvarende? Et spørgsmål, man med rette kan stille set i lyset af de udfordringer, det danske samfund står over for såvel på arbejdsmarkedet som i familien.

Ad forslagets punkt 1

Der er med jævne mellemrum vedtaget love, som har udvidet Ligestillingsrådets arbejdsopgaver af juridisk karakter. Denne lovgivning har dog aldrig givet rådet beføjelser til at afgøre sager. Der har kun været tale om, at rådet har fået kompetence til at komme med udtalelse. Skal denne udtalelse have konsekvenser i form af efterbetaling af uligeløn, godtgørelse for uberettiget afskedigelse og lignende, skal sagen rejses enten ved de almindelige domstole eller i det faglige system.

En uhensigtsmæssig og besværlig vej, som reelt har betydet, at mange sager rejst af enkeltpersoner ingen veje fører, om end klager har fået medhold af rådet.

Ved at tildele Ombudet kompetence til at afgøre sager som en slags første instans vil disse problemer afhjælpes.

Dette forudsætter imidlertid en anden sammensætning. Begge de to love, som rådet på nuværende tidspunkt har kompetence til at udtale sig om, er love der vedrører arbejdsmarkedet. Det vil derfor være naturligt at overlade afgørelseskompetencen til arbejdsmarkedets parter samt en person, der opfylder betingelserne for at være dommer.

Ad forslagets punkt 2

Sideløbende med udvidelsen af Ligestillingsrådets juridiske arbejdsopgaver er der løbende sket en udvidelse af rådets opgaver i forbindelse med regeringens handlingsplaner om fremme af ligestilling. Tilsvarende må man forvente en udvidelse af rådets opgaver i

forbindelse med ændringen af de kommunale styrelseslove, hvor kommunerne nu forpligtes til at redegøre for ligestillingen i kommunerne.

Dette vil stille nye krav om rådgivning fra Ligestillingsrådet.

Også flere private virksomheder er begyndt at tage spørgsmål om ligestilling op, hvilket stiller yderligere krav til rådet.

En fremtidssikring af rådet med henblik på at give det mulighed for at tilføre rådets sekretariat det fornødne input i form af principielle diskussioner, viden om samfundsudviklingen m.v. forudsætter efter forslagsstillernes opfattelse en anden sammensætning.

Det foreslås derfor, at rådets sammensætning ændres, således at arbejdsmarkedets parter ikke længere nødvendigvis skal have sæde i rådet.

Sammensætningen skal derimod fortrinsvis bestå af mennesker, hvis opgave især er at skabe debat om samfundsudviklingen og den betydning, den har for ligestilling mellem mænd og kvinder.

Forslagsstillerne peger i den forbindelse på, at det nye råd kunne bestå af repræsentanter for organisationer, hvis primære formål er ligestilling mellem mænd og kvinder. Forslagsstillerne lægger i den forbindelse vægt på, at også mandeorganisationer skal have mulighed for at blive repræsenteret. Tilsvarende er det vigtigt, at såvel kvinde- som kønsforskningen er repræsenteret.

Endelig lægger forslagsstillerne afgørende vægt på, at statsministeren ved udpegning af de personlige medlemmer udpeger unge mennesker samt mennesker fra etniske minoriteter.

Ligestillingsdebatten er i perioder stagnerende og ganske borte blandt unge. Det skyldes efter forslagsstillernes opfattelse ikke, at unge ikke interesserer sig for ligestilling, men derimod, at debatten sker på 70'ernes kvindebevægelses præmisser og ikke tager udgangspunkt i, hvor de unge i dag oplever problemerne.

På samme måde er debatten om ligestilling mellem kvinder og mænd svær at få øje på, når det drejer sig om kvinder fra etniske minoriteter. Disse helt specielle problemer, som denne gruppe løber ind i, tages til-